

RAN-2501001205037713/2601000105022308

T.Y.B.A. (Sem. V) Examination March - 2026

Major-Economics - P - XVIII (NCF-NEP)

Banking And Financial Markets

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) પ્રશ્ન નં. 1 ફરજિયાત છે. Question No.1 is compulsory (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the question.	Seat No.: <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર-1. નીચે આપેલ પ્રશ્નના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10**
- 1) RTGS ની વ્યાખ્યા આપો.
 - 2) ભારતમાં નાણાંકીય નીતિના ઉદ્દેશોની યાદી આપો.
 - 3) ઈ-બેન્કિંગમાં NEFT નો ખ્યાલ સમજાવો.
 - 4) RBI દ્વારા નાણાં પુરવઠાના ઘટકોની વ્યાખ્યા આપો.
 - 5) બેન્કિંગમાં સાયબર-સુરક્ષાનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - 6) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાંકીય નીતિમાં ભૂમિકા શું છે?
 - 7) ફિનટેકની વ્યાખ્યા આપો અને બેન્કિંગમાં તેની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્ર-2. બેંક રાષ્ટ્રીયકરણ પછીના સમયગાળા દરમિયાન ભારતના આર્થિક વિકાસમાં વેપારી બેંકોના ફાળાની ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-2. ભારતીય બેન્કિંગ સિસ્ટમમાં બેન્કોનું માળખું અને વિવિધ પ્રકારના બેંકોની ભૂમિકા સમજાવો. 13**
- પ્ર-3. ભારતમાં બેન્ક રાષ્ટ્રીયકરણના ઉદ્દેશો અને પરિણામો સમજાવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-3. ભારતમાં વિદેશી બેન્કો અને 1991 પછીના બેન્કિંગ સુધારાની ભૂમિકા ચર્ચો. 13**
- પ્ર-4. ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે બે) 14**
- 1) નાણાંકીય નીતિના સાધનો
 - 2) વ્યાપારી બેન્કોના કાર્યો
 - 3) ભારતમાં બેન્કિંગ ખાનગીકરણની અસર
 - 4) RBI નું વહીવટી માળખું.

ENGLISH VERSION

Q-1.	Answer briefly. [Any Five]	10
	1. Definition of RTGS. 2. List the objectives of monetary policy in India. 3. Explain the concept of NEFT in e-banking. 4. Define the components of money supply as per RBI. 5. Explain the concept of cyber-security in banking. 6. What is the role of the Reserve Bank of India in monetary policy ? 7. Definition of fintech and its role in banking.	
Q-2.	Discuss the role of commercial banks after nationalization in the economic development of India.	13
	OR	
Q-2.	Discuss the structure of the banking in India and explain the role of different types of banks.	13
Q-3.	Explain the objectives and outcomes of bank nationalization in India.	13
	OR	
Q-3.	Discuss the role of foreign banks and banking reforms post-1991 in India.	13
Q-4.	Short notes: (Any Two)	14
	1. Instruments of monetary policy 2. Functions of commercial banks 3. Impact of banking privatization in India. 4. Administrative structure of RBI.	